

Ocena swobody działalności gospodarczej w Województwie Śląskim Raport kwartalny luty 2011 – kwiecień 2011

Przedstawiany raport zawiera wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w I kwartale 2011 r. wśród przedsiębiorców z Województwa Śląskiego w zakresie oceny władz samorządowych trzech szczebli. Respondenci oceniali różne zakresy prawa pozostające w gestii poszczególnych władz z punktu widzenia swobody działalności gospodarczej. Oceny te prezentujemy na tle wyników badania zrealizowanego w trzech poprzednich kwartałach. Przedstawiamy także ocenę Województwa Śląskiego na tle trzech innych województw (podlaskiego, pomorskiego i łódzkiego), w których przeprowadzono analogiczne badania, a także wnioski płynące z przeglądu działalności władz samorządowych Województwa Śląskiego. Niniejszy raport jest czwartym i ostatnim z zaplanowanych w projekcie raportów kwartalnych.

Wyniki badań ankietowych

W lutym i marcu 2011 r. zostało przeprowadzone badanie ankietowe wśród przedsiębiorców z Woj. Śląskiego. Ostatecznie otrzymano 100 ankiet, w których respondenci oceniali swobodę działalności gospodarczej zapewnianą przez władze gminne, powiatowe i regionalne. Podobnie jak w poprzednich badaniach zrealizowanych w II, III i IV kwartale 2010 r., przedsiębiorców poproszono o ocenę 14 zakresów prawa będących w gestii władz gminnych/miejskich, 6 zakresów prawa będących w gestii władz powiatowych oraz 7 zakresów prawa będących w gestii władz regionalnych. Poszczególne zakresy prawa poddane ocenie to:

- Będące w gestii **władz gminnych/miejskich**:
  1. Uchwały budżetowe (podstawowy plan funkcjonowania gminy i jej aktywności w zakresie kreowania warunków prowadzenia działalności gospodarczej).
  2. Strategie rozwoju (programowanie przyszłych działań, określenie hierarchii ważności celów, czy cele priorytetowe ułatwiają przyszły rozwój).
  3. Zamówienia publiczne (zasady na jakich przeprowadzane są postępowania, zwłaszcza w zakresie stwarzania równych warunków dostępu do zamówień).
  4. Gospodarka przestrzenna / plany zagospodarowania przestrzennego (ład przestrzenny ma znaczenie wobec kreowania wyglądu infrastruktury przestrzennej, w której funkcjonują przedsiębiorcy).
  5. Lokalne podatki i opłaty (gminy mogą obniżać górną stawkę podatkową, określać warunki ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień i zaniechania poboru podatków; ocena zasad stosowania rozwiązań fiskalnych - ich przejrzystości i dostępności informacji o systemie ulg i preferencji, z których można korzystać przy spełnieniu określonych warunków).
  6. Dzierżawa nieruchomości i najmy (przejrzystość zasad ustalania wysokości opłat za dzierżawę oraz czynszów najmu, a także zasad ich pomniejszania, stosowanie jawnych i powszechnie dostępnych procedur wyboru najemców).

7. Plany inwestycyjne gminy (nie tylko gminy, ale podmiotów i osób, różne inwestycje, najważniejsze inwestycje infrastrukturalne, jak sieci, drogi, oczyszczalnie ścieków, wysypiska śmieci itp., warunkujące wiele aktywności i rozwój gospodarczy, na ile: decydują o atrakcyjności inwestycyjnej gminy, przyczyniają się do polepszenia warunków prowadzenia działalności gospodarczej, wpływają na rynek pracy w firmach bezpośrednio związanych z daną inwestycją i w firmach kooperujących, w instytucjach otoczenia biznesu, powodują kolejne inwestycje (np. uzbrojenie terenów pod budownictwo przyciąga inwestorów budowlanych), dają także pracę lokalnym firmom, tworzą koniunkturę na rynku usług budowlanych).
8. Procedury obsługi inwestorów (zestaw reguł ustalających zasady obsługi inwestorów; procedury powinny wzmacniać pozycję gminy w fazie negocjacji z przedsiębiorcami i pozwalać na dalsze wspieranie ich w trakcie procesu inwestycyjnego; ocena procedur, ich efektywności i przejrzystości).
9. Pozwolenia na sprzedaż alkoholu (ocena wydawania pozwoleń w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych: przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia), dla przedsiębiorców, których działalność polega na organizacji przyjęć, jednorazowe (do 2-dni), na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych).
10. Pomoc publiczna (głównie aktywność w sferze podatkowej; ocena zakresu pomocy i jej intensywności, okresu rozpatrywania wniosków przedsiębiorców o jej uzyskanie).
11. Wspieranie przedsiębiorczości (typy działań podejmowanych przez gminę i ocena ich skuteczności, np.: pomoc w uzyskiwaniu środków pomocowych dla podmiotów gospodarczych, internetowe bazy informacyjne, przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, sprzedaż mienia komunalnego, co stwarza możliwość przekształcenia lokali mieszkaniowych w lokale użytkowe).
12. Rejestr działalności gospodarczej (ocena ewidencji działalności gospodarczej, która powinna być jawna; organ ewidencyjny: wójt, burmistrz, prezydent miasta).
13. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
14. Jakość decyzji administracyjnych.

- Będące w gestii **władz powiatowych**:

1. Funkcjonowanie programów rynku pracy (ocena przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy poprzez PUPy, np. prowadzenie doradztwa gospodarczego i finansowego dla chcących rozpocząć działalność gospodarczą, organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców i pracowników samorządowych w zakresie wiedzy o instrumentach rozwoju przedsiębiorczości i środkach pomocowych, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy poprzez promowanie usług PUP oraz zachęcanie przedsiębiorców).
2. Prawo budowlane (ocena administracji w zakresie budownictwa, na szczeblu powiatowym administrację wykonują: starosta - w obszarze administracji architektoniczno - budowlanej, powiatowy inspektor nadzoru budowlanego - w obszarze nadzoru budowlanego).
3. Ochrona konsumentów (wykonywana przez powiatowego rzecznika konsumentów; ocena uprawnień rzecznika i korzystania z nich).
4. Kształcenie zawodowe (prowadzenie szkół ponadgimnazjalnych, także o profilu zawodowym; ocena dostosowania programów nauczania zawodów do postępu technicznego i zmieniających się uwarunkowań rynku pracy).

5. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
6. Jakość decyzji administracyjnych.

- Będące w gestii **władz wojewódzkich**:

1. Strategie rozwoju regionalnego (ocena czy są narzędziem wspierania pozytywnych zmian w regionie i reagowania na zmiany pojawiające się w otoczeniu).
2. Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych (ocena czy RPO realizowane w latach 2007–13 odpowiadają na lokalne potrzeby oraz zostały dostosowane do indywidualnej specyfiki województwa w toku konsultacji społecznych; ocena czy RPO wspierają działania z zakresu m.in. innowacyjności, rozwoju i zwiększania konkurencyjności przedsiębiorstw, budowy społeczeństwa informacyjnego, infrastruktury edukacyjnej, komunikacyjnej, ochrony środowiska i ochrony zdrowia, rewitalizacji, turystyki i kultury).
3. Promowanie inwestycji (ocena procesu promocji inwestycji – jakości i celowości działań).
4. Wspieranie przedsiębiorczości (ocena procedur i sposobu przyznawania środków oferowanych w ramach RPO i wielkości budżetu dla firm).
5. Pomoc publiczna (ocena zakresu i formy przyznawania przedsiębiorcom pomocy publicznej na poziomie województwa).
6. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
7. Jakość decyzji administracyjnych.

Przedsiębiorcy dokonywali oceny danego zakresu w następującej skali: 1 – złe / wadliwe, 2 - budzące wątpliwości, 3 – dostateczne, 4 – dobre, 5 - bardzo dobre i 6 – wzorcowe. Mogli również udzielić odpowiedzi „nie mam zdania”, która została wprowadzona od drugiego badania, a dla ułatwienia odpowiedzi respondentom dodano również bardziej szczegółowe opisy w poszczególnych zakresach prawa.

Na podstawie przeprowadzonego w Województwie Śląskim badania powstał **ranking poszczególnych zakresów prawa**.

W tabeli 1 widać, że **władze gminne** otrzymały czwarty raz z rzędu najwyższą ocenę za prowadzenie rejestru działalności gospodarczej – 4,41 (w poprzednich kwartałach odpowiednio 4,23, 3,95 i 3,68) i po raz drugi ocena średnia jest powyżej „4”. Przedsiębiorcy nieco niżej ocenili władze gminne w takich dziedzinach, jak pozwolenia na sprzedaż alkoholu (3,69) – zakres, który w poprzednich kwartałach plasował się dużo niżej w rankingu i plany inwestycyjne gminy (3,61). Co ciekawe strategie rozwoju awansowały w ostatnim zestawieniu z 10. na 4. pozycję z oceną średnią 3,55, czyli wyższą niż we wszystkich poprzednich sondażach. Powyżej średniej dla wszystkich 14 zakresów prawa w gestii władz gminnych znalazła się jeszcze jakość decyzji administracyjnych (3,53). Najmniej korzystnie przedsiębiorcy ocenili wspieranie przedsiębiorczości (2,82) i pomoc publiczną (2,94). Obydwa zakresy uzyskały wyższe oceny niż w IV kwartale 2010 r. W stosunku do ostatniego badania działania gmin aż w dziewięciu zakresach zostały ocenione lepiej (rejestr działalności gospodarczej, pozwolenia na sprzedaż alkoholu, strategie rozwoju, jakość decyzji administracyjnych, uchwały budżetowe, procedury obsługi inwestorów, lokalne podatki i opłaty, pomoc publiczna i wspieranie przedsiębiorczości), a w pięciu – gorzej (plany inwestycyjne gminy, gospodarka przestrzenna / plany przestrzenne, czas oczekiwania na decyzje administracyjne, dzierżawa nieruchomości i najmy, zamówienia publiczne).

Jednocześnie dwa obszary w gestii władz gminnych (rejestr działalności gospodarczej i procedury obsługi inwestorów) nie zmieniły pozycji w rankingu w porównaniu do poprzedniego kwartału, cztery obszary awansowały w zestawieniu (pozwolenia na sprzedaż alkoholu, strategie rozwoju, uchwały budżetowe oraz lokalne podatki i opłaty), a pozostałe osiem obszarów w gestii władz gminnych uzyskały niższe lokaty niż w IV kwartale 2010 r. Jeśli porównamy oceny z I kwartału 2011 r. z ocenami z IV kwartału 2010 r., można stwierdzić, że liczba ocen negatywnych, poniżej 3, spadła z trzech do dwóch, podobnie, jak w III kwartale 2010 r. Warto zauważyć, że w I kwartale 2011 r. respondenci z Woj. Śląskiego średnio ocenili działania władz gminnych najwyżej (3,38) uwzględniając wszystkie poprzednio analizowane kwartały, jednak nadal średnia oscyluje wokół oceny dostatecznej. Trzeba również przyznać, że wielu przedsiębiorców – uczestników ankietowania nie miało zdania w poszczególnych kwestiach. Najwięcej niezorientowanych odnotowano w odniesieniu do decyzji władz gminnych dotyczących pozwoleń na sprzedaż alkoholu (68%), dzierżawy nieruchomości i najmów oraz procedur obsługi inwestorów (po 39%). Jedynie 5% osób nie miało zdania w kwestii planów inwestycyjnych gminy i 7%, jeśli chodzi o wspieranie przedsiębiorczości. Widać więc, że są to obszary działania władz gminnych, którymi interesują się niemal wszyscy przedsiębiorcy.

Tabela 1. Oceny średnie przyznane władzom gminnym w Województwie Śląskim w poszczególnych zakresach prawa

Gmina/ miasto:	Ocena średnia i poz. w II kw. '10:	Ocena średnia i poz. w III kw. '10:	Ocena średnia w IV kw. '10:	Ocena średnia w I kw. '11:
1. Rejestr działalności gospodarczej	3,68 (1)*	3,95 (1)*	4,23 (1)*	4,41
2. Pozwolenia na sprzedaż alkoholu	3,32 (4)	3,69 (2)	3,30 (7)	3,69
3. Plany inwestycyjne gminy	3,31 (5)	3,53 (3)	3,89 (2)	3,61
4. Strategie rozwoju	3,41 (2)	3,39 (5)	3,11 (10)	3,55
5. Jakość decyzji administracyjnych	2,95 (13)	3,16 (11)	3,50 (4)	3,53
6. Uchwały budżetowe	3,39 (3)	3,17 (10)	3,28 (9)	3,36
7. Gospodarka przestrzenna / plany przestrz.	2,99 (11)	3,25 (8)	3,50 (3)	3,33
8. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,76 (14)	2,97 (13)	3,36 (6)	3,33
9. Dzierżawa nieruchomości i najmy	3,02 (8)	3,43 (4)	3,38 (5)	3,25
10. Zamówienia publiczne	3,16 (6)	3,08 (12)	3,29 (8)	3,18
11. Procedury obsługi inwestorów	3,05 (7)	3,31 (6)	3,05 (11)	3,13
12. Lokalne podatki i opłaty	3,02 (8)	2,91 (14)	2,65 (14)	3,13
13. Pomoc publiczna	3,02 (8)	3,21 (9)	2,80 (12)	2,94
14. Wspieranie przedsiębiorczości	2,99 (11)	3,26 (7)	2,76 (13)	2,82

* liczba w nawiasie oznacza miejsce w rankingu w danym kwartale

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Z danych przedstawionych w tabeli 2 wynika, że w I kwartale 2011 r. przedsiębiorcy z Woj. Śląskiego lepiej ocenili **władze powiatowe**, niż w poprzednim kwartale - najwyżej ocenili władze powiatowe za jakość decyzji administracyjnych (3,51) i co ciekawe, na przestrzeni od maja 2010 r. do kwietnia 2011 r. decyzje władz powiatowych w tym aspekcie z każdym badaniem były lepiej oceniane przez respondentów. Decyzje dotyczące ochrony konsumentów również zostały wysoko ocenione (3,43). Powyżej oceny średniej (3,27) dla wszystkich sześciu zakresów prawa będących w gestii władz powiatowych (która była wyższa, niż w poprzednim kwartale 3,10) znalazł się również czas oczekiwania na decyzje administracyjne (3,35). Tym razem najniżej oceniono kształcenie zawodowe (2,93) i prawo

budowlane oraz funkcjonowanie programów rynku pracy (jednakowo na 3,20). Kształcenie zawodowe było też jedynym zakresem prawa w gestii władz powiatowych, który przedsiębiorcy ocenili poniżej „3” i jedynym, który oceniono gorzej, niż w ostatnim i poprzednich badaniach. Warto zwrócić uwagę, że 24% respondentów nie miało zdania w kwestii decyzji władz powiatowych dotyczących kształcenia zawodowego. Jeszcze więcej, bo niemal co drugi przedsiębiorca nie miał też zdania odnośnie ochrony konsumentów, a co trzeci – prawa budowlanego.

Tabela 2. Oceny średnie przyznane władzom powiatowym w Województwie Śląskim w poszczególnych zakresach prawa

Powiat:	Ocena średnia i poz. w II kw. '10:	Ocena średnia i poz. w III kw. '10:	Ocena średnia w IV kw. '10:	Ocena średnia w I kw. '11:
1. Jakość decyzji administracyjnych	2,84 (5)*	3,19 (4)*	3,18 (2)*	3,51
2. Ochrona konsumentów	3,42 (1)	3,62 (1)	3,31 (1)	3,43
3. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,72 (5)	2,95 (6)	3,08 (3)	3,35
4. Funkcjonowanie programów rynku pracy	3,09 (3)	3,33 (3)	2,99 (6)	3,20
5. Prawo budowlane	3,00 (4)	3,14 (5)	2,99 (5)	3,20
6. Kształcenie zawodowe	3,42 (1)	3,58 (2)	3,04 (4)	2,93

* liczba w nawiasie oznacza miejsce w rankingu w danym kwartale

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Tabela 3. Oceny średnie przyznane władzom regionalnym w Województwie Śląskim w poszczególnych zakresach prawa

Województwo:	Ocena średnia i poz. w II kw. '10:	Ocena średnia i poz. w III kw. '10:	Ocena średnia w IV kw. '10:	Ocena średnia w I kw. '11:
1. Strategie rozwoju regionalnego	3,70 (1)*	3,68 (1)*	3,37 (1)*	3,70
2. Promowanie inwestycji	3,45 (3)	3,28 (3)	3,13 (3)	3,51
3. Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych	3,53 (2)	3,61 (2)	3,18 (2)	3,40
4. Jakość decyzji administracyjnych	2,94 (6)	3,07 (6)	3,02 (4)	3,36
5. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,75 (7)	2,85 (7)	2,70 (7)	3,33
6. Wspieranie przedsiębiorczości	3,40 (4)	3,24 (4)	2,95 (5)	3,14
7. Pomoc publiczna	3,11 (5)	3,22 (5)	2,89 (6)	2,99

* liczba w nawiasie oznacza miejsce w rankingu w danym kwartale

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Jak widać w tabeli 3, I kwartał 2011 r. jest czwartym z kolei, w którym oceniający **władze wojewódzkie** przedsiębiorcy ponownie przyznali najwyższe oceny tym samym dziedzinom co w poprzednich kwartałach. Najwyżej ocenili strategie rozwoju regionalnego (3,70), promowanie inwestycji (3,51) oraz dostęp do środków pomocowych w ramach RPO (3,40). Po raz pierwszy najgorzej oceniono pomoc publiczną przyznając ocenę 2,99, która była jedyną oceną średnią poniżej „3”, ale aż 44% przedsiębiorców nie miało zdania w tej kwestii, co może oznaczać, że tak duża grupa nie korzystała z pomocy publicznej władz regionalnych. Jednocześnie warto zwrócić uwagę, że we wszystkich zakresach przedsiębiorcy przyznali wyższe oceny niż w poprzednim kwartale i ocena średnia dla wszystkich zakresów prawa

będących w gestii władz regionalnych wzrosła do 3,35 i była wyższa, niż w poprzednich trzech kwartałach.

Jeśli pod uwagę weźmiemy jedynie **oceny skrajne** przyznane poszczególnym władzom w kolejnych zakresach prawa, w których podejmują decyzje, sytuacja przedstawia się następująco: najczęściej ocen najwyższych („bardzo dobre” i „wzorcowe”) w przypadku władz gminnych uzyskały zakresy: rejestr działalności gospodarczej (41/100, poprzednio 40/100), plany inwestycyjne gminy (23/100, poprzednio 34/100) oraz gospodarka przestrzenna / plany przestrzenne (19/100, poprzednio 16/100). Najwięcej ocen najniższych („złe/wadliwe” i „budzące wątpliwości”) otrzymało ponownie wspieranie przedsiębiorczości (35/100, poprzednio 41/100) oraz pomoc publiczna (24/100, poprzednio 26/100) i polityka w zakresie lokalnych podatków i opłat (23/100, poprzednio 36/100).

Jeżeli chodzi o władze powiatowe, najwięcej ocen najwyższych otrzymały następujące zakresy:

- Jakość decyzji administracyjnych 15/100, poprzednio 11/100
- Czas oczekiwania na decyzje administracyjne 14/100, poprzednio 10/100

Z analizy wynika, że w I kw. 2010 w porównaniu do IV kw. 2010 r. nieco więcej osób było w pełni usatysfakcjonowanych z decyzji podejmowanych przez władze powiatowe i nieco mniej zupełnie niezadowolonych. Oceny najgorsze były znacznie rzadziej przyznawane władzom powiatowym niż w poprzednim badaniu. Najwięcej ocen negatywnych uzyskało kształcenie zawodowe (25/100, poprzednio 18/100, podczas gdy w poprzednim kwartale najwięcej najgorszych ocen (34) uzyskały programy rynku pracy.

Władze wojewódzkie najwięcej ocen bardzo dobrych i wzorcowych ponownie otrzymały za dostęp do środków pomocowych w ramach RPO (15/100, poprzednio 11/100) oraz promocję inwestycji (13/100, poprzednio 4/100). Działania władz regionalnych wysoko ocenia podobna liczba osób, jak w przypadku powiatów i jest to nowa obserwacja, ponieważ w poprzednich badaniach mniej osób oceniało bardzo dobrze i wzorcowo władze regionalne w porównaniu do liczby osób oceniających podobnie powiaty i gminy. Nieco więcej przedsiębiorców wyrażało swoje negatywne zdanie o działaniach władz wojewódzkich, jednak mniej niż w IV kw. 2010 r. Wszystkie obszary uzyskały od 10 do 19 ocen najniższych (w IV kw. 2010 r. od 15 do 24, a w III kw. od 0 do 2).

Z przedstawionej analizy wynika, że w I kw. 2011 r. przedsiębiorcy ogólnie lepiej ocenili władze poszczególnych szczebli niż w IV kw. 2010 r. W ostatnim badaniu władze regionalne wypadły lepiej, niż poprzednio na tle władz powiatowych i gminnych. Najniższa ocena średnia przyznana przez przedsiębiorców władzom regionalnym za decyzje odnośnie pomocy publicznej (2,99) była wyższa, niż najniższa ocena średnia przyznana władzom powiatowym (2,93 za kształcenie zawodowe) i władzom gminnym (2,82 za wspieranie przedsiębiorczości). Zatem przełamał się dotychczasowy trend, zgodnie z którym im niższy poziom władzy, tym wyższe oceny średnie i tym więcej ocen jednoznacznie pozytywnych. Po raz drugi wśród ocen średnich odnoszących się do poszczególnych władz Woj. Śląskiego pojawiła się ocena powyżej „4”, przyznano ją władzom gminnym za prowadzenie rejestrów działalności gospodarczej, co oceniono jeszcze wyżej niż w IV kw. 2010 r. Z porównania ostatnich wyników z badaniem przeprowadzonym w IV kwartale 2010 r. wynika również, że ostatnio

przedsiębiorcy uczestniczący w badaniu rzadziej nie mieli zdania w danej kwestii oraz przyznali mniej ocen skrajnie negatywnych.

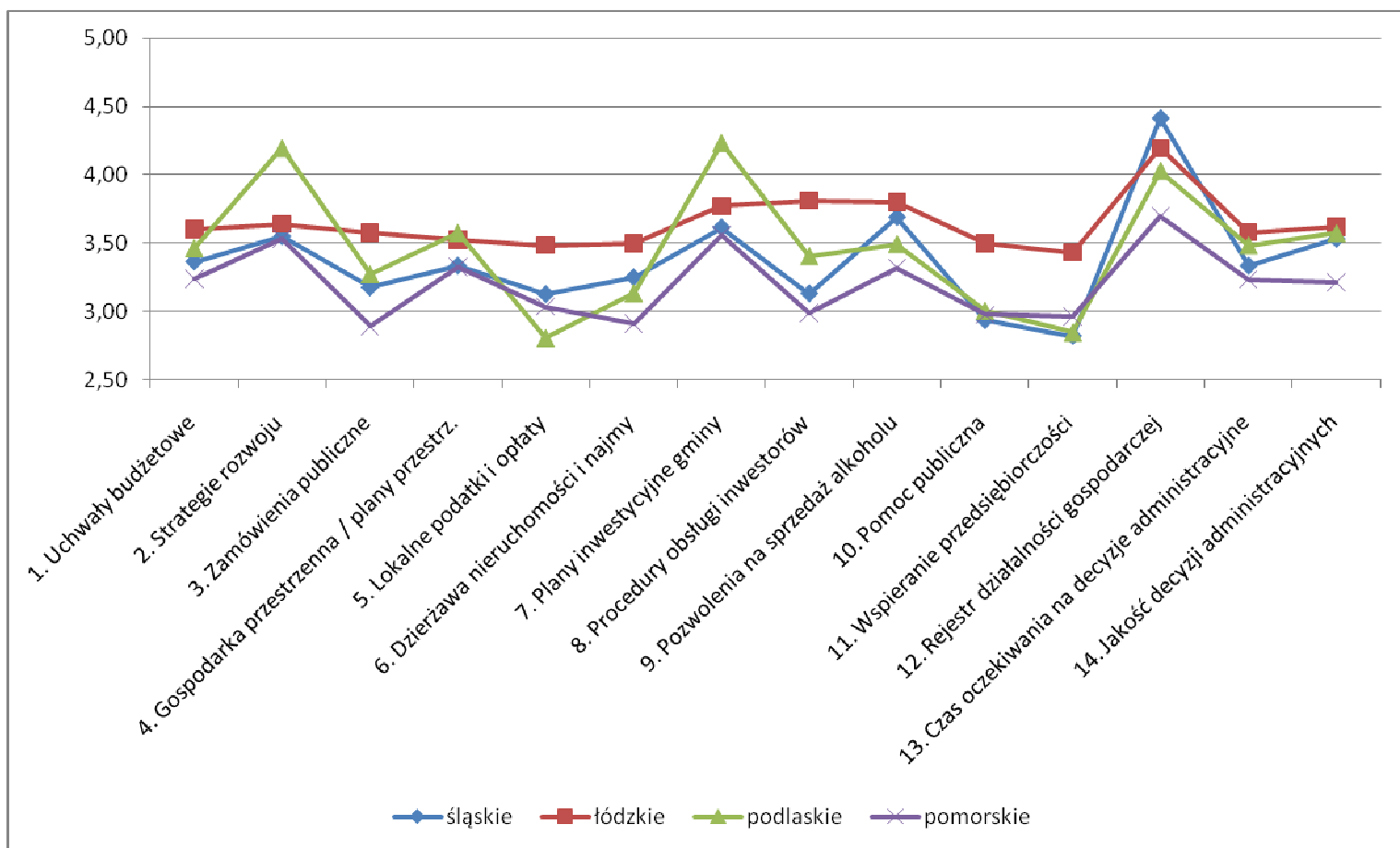
Województwo Śląskie na tle trzech innych województw - wyniki badań ankietowych

Analogiczne badanie ankietowe, jak wśród przedsiębiorców z Województwa Śląskiego przeprowadzono także w trzech innych województwach: łódzkim, podlaskim i pomorskim. Z przeprowadzonej analizy porównawczej wypowiedzi przedsiębiorców z czterech wymienionych województw wynika, że **władze gminne** generalnie po raz czwarty z rzędu najlepiej zostały ocenione w Województwie Łódzkim, ponieważ spośród czternastu zakresów prawa poddanych pod opinie respondentów aż w dziesięciu uzyskały najwyższe opinie, podobnie, jak w poprzednim kwartale, co widać na wykresie 1 i w tabeli 4. Najgorzej wypadły władze gminne na Pomorzu, którym aż w jedenastu zakresach przedsiębiorcy średnio przyznali niższe oceny niż w pozostałych regionach. Władze gminne z Województwa Śląskiego w jednym zakresie uzyskały ocenę najwyższą – 4,41 - w zakresie prowadzenia rejestrów działalności gospodarczej (w poprzednim kwartale 4,23) i była to najwyższa ocena średnia przyznana władzom gminnym we wszystkich czterech województwach. W ostatnim badaniu zmniejszyła się również liczba ocen poniżej „3” przyznanych gminom śląskim z trzech do dwóch, jak również zmniejszyła się liczba ocen najniższych z czterech w IV kw. 2010 r. do dwóch. Najniższe oceny w porównaniu z gminami w pozostałych trzech regionach przedsiębiorcy przyznali śląskim samorządom w zakresie pomocy publicznej i wspierania przedsiębiorczości, chociaż trzeba przyznać, że oceny w pozostałych województwach były niedużo wyższe we wskazanych obszarach prawa gminnego.

Uwzględniając wszystkie cztery sondaże kwartalne i wszystkie cztery regiony, można zaobserwować, że największe rozbieżności odnotowano w woj. podlaskim, w którym przedsiębiorcy w całym rozpatrywanym okresie 17 razy przyznali oceny średnie poniżej „3”, podczas, gdy w łódzkim ani razu, w śląskim 11 razy, a w pomorskim 16 razy. Jeśli chodzi o oceny powyżej „4”, najwięcej takich ocen średnich przedsiębiorcy przyznali także gminom podlaskim (7 razy), gminom z woj. łódzkiego 5 razy, śląskim władzom gminnym 2 razy, a pomorskim ani razu. Widać więc, że władze gminne woj. śląskiego na tle trzech wymienionych regionów wypadły całkiem dobrze i nie zaobserwowano tutaj tak dużych rozbieżności w ocenach poszczególnych obszarów działania władz gminnych, jak np. w przypadku woj. podlaskiego.

Wykres 1. Oceny średnie przyznane władzom gminnym w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w czternastu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 4. Oceny średnie przyznane władzom gminnym w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w czternastu zakresach prawa

Zakres prawa w gestii gmin/miast:	Ocena średnia:															
	śląskie				podlaskie				łódzkie				pomorskie			
	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11
Uchwały budżetowe	3,39	3,17	3,28	3,36	3,34	3,15	3,22	3,46	3,59	3,71	3,63	3,60	3,15	3,17	3,31	3,24
Strategie rozwoju	3,41	3,39	3,11	3,55	3,85	4,09	4,53	4,19	3,52	3,63	3,62	3,64	3,56	3,50	3,67	3,53
Zamówienia publiczne	3,16	3,08	3,29	3,18	3,20	2,69	3,10	3,27	3,49	3,59	3,58	3,57	3,03	2,93	3,11	2,89
Gospodarka przestrzenna / plany przestrz.	2,99	3,25	3,50	3,33	2,90	3,23	3,56	3,58	3,30	3,40	3,45	3,52	3,33	3,34	3,52	3,32
Lokalne podatki i opłaty	3,02	2,91	2,65	3,13	2,77	2,65	2,69	2,81	3,39	3,53	3,51	3,48	2,95	2,83	3,00	3,04
Dzierżawa nieruchomości i najmy	3,02	3,43	3,38	3,25	2,95	2,81	2,97	3,13	3,39	3,60	3,55	3,50	2,91	2,76	2,95	2,91
Plany inwestycyjne gminy	3,31	3,53	3,89	3,61	3,84	3,97	4,41	4,23	3,69	3,83	3,78	3,77	3,65	3,59	3,74	3,56
Procedury obsługi inwestorów	3,05	3,31	3,05	3,13	3,10	3,24	3,28	3,41	3,67	3,76	3,83	3,81	3,22	2,88	3,18	2,99
Pozwolenia na sprzedaż alkoholu	3,32	3,69	3,30	3,69	3,21	3,27	3,50	3,49	3,63	3,98	4,02	3,80	3,07	3,16	3,42	3,32
Pomoc publiczna	3,02	3,21	2,80	2,94	2,84	2,70	2,80	3,01	3,40	3,53	3,55	3,50	2,59	2,44	2,73	2,98
Wspieranie przedsiębiorczości	2,99	3,26	2,76	2,82	2,80	2,74	2,68	2,85	3,28	3,55	3,42	3,43	3,02	2,85	3,12	2,97
Rejestr działalności gospodarczej	3,68	3,95	4,23	4,41	3,51	3,88	4,23	4,03	4,09	4,20	4,19	4,19	3,80	3,67	3,82	3,70
Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,76	2,97	3,36	3,33	3,01	2,82	3,31	3,49	3,67	3,70	3,66	3,58	3,44	3,35	3,43	3,23
Jakość decyzji administracyjnych	2,95	3,16	3,50	3,53	3,06	3,12	3,47	3,57	3,75	3,70	3,71	3,62	3,36	3,04	3,24	3,21

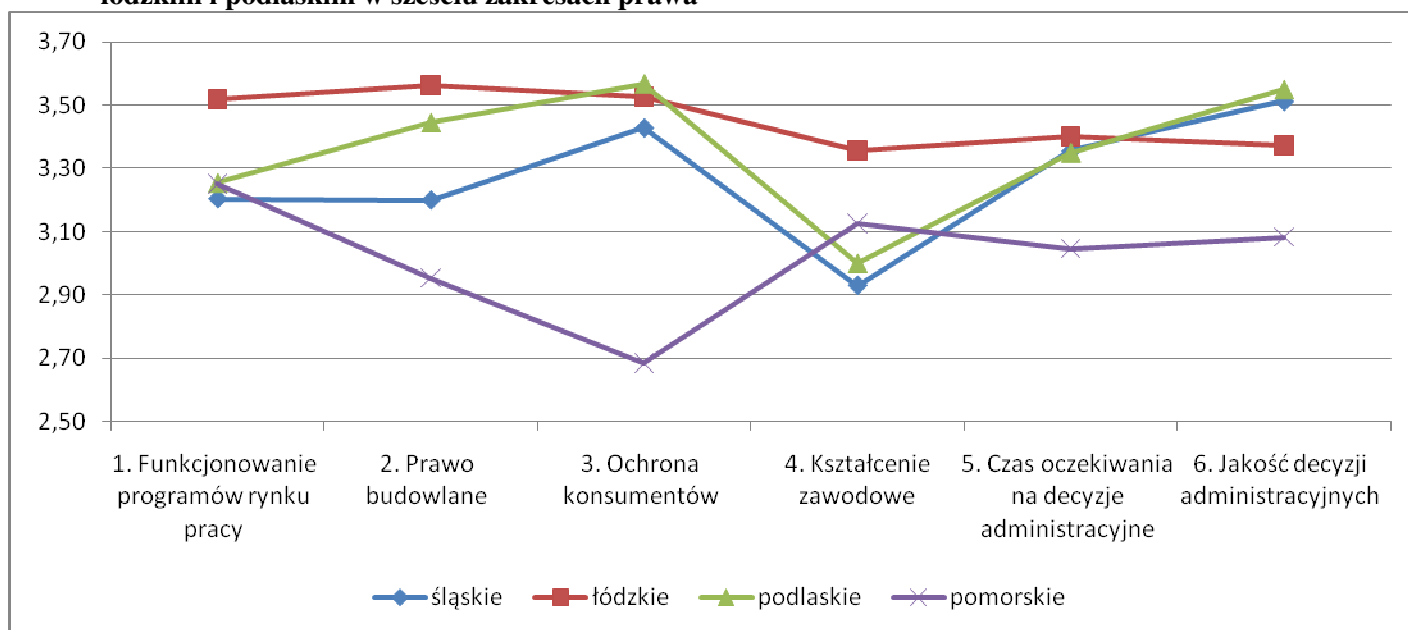
Zródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Biorąc pod uwagę oceny średnie **władz powiatowych** w czterech województwach, w ostatnim badaniu powiaty Województwa Śląskiego wypadły gorzej niż gminy, także w porównaniu do pozostałych województw, jednak jeszcze słabiej przedsiębiorcy ocenili władze powiatowe Pomorza. W I kw. 2011 r. władze powiatów śląskich ponownie nie uzyskały najwyższych wyników w porównaniu z pozostałymi trzema regionami, a w dwóch obszarach (funkcjonowanie programów rynku pracy i kształcenie zawodowe) spośród sześciu zakresów prawa uzyskały oceny najniższe. Szczegóły widzimy na wykresie 2 i w tabeli 5.

Podsumowując wyniki zebrane we wszystkich regionach i w czterech badaniach kwartalnych, można stwierdzić, że powiaty Woj. Śląskiego wypadły najslabiej pomimo, że w ostatnim sondażu zostały lepiej ocenione niż powiaty z woj. pomorskiego. Uwzględniając cały okres objęty badaniem, najwięcej ocen najwyższych uzyskały powiaty woj. łódzkiego (12 z 24), następnie powiaty z woj. pomorskiego (5 z 24), powiaty z Podlasia (4 z 24), a władze powiatowe ze Śląska otrzymały 3 na 24 oceny najwyższe w analizowanym okresie. Jednocześnie powiaty z woj. łódzkiego ani razu nie otrzymały oceny średniej poniżej „3”, jak również najniższej oceny w porównaniu z pozostałymi trzema regionami, podczas, gdy powiaty z Woj. Śląskiego oceny poniżej „3” otrzymały 6 (na 24), a oceny najniższe 10 razy (na 24), najwięcej (aż w czterech zakresach) w IV kw. 2010 r. Powiaty z Podlasia oceny poniżej „3” otrzymały 4 razy, a najniższe 6 (na 24), a powiaty z Pomorza – oceny poniżej „3” – 5 razy, a oceny najniższe 9 na 24 razy.

Wykres 2. Oceny średnie przyznane władzom powiatowym w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w sześciu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 5. Oceny średnie przyznane władzom powiatowym w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w sześciu zakresach prawa

Zakres prawa w gestii powiatów:	Ocena średnia:															
	śląskie				podlaskie				łódzkie				pomorskie			
	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11
Funkcjonowanie programów rynku pracy	3,09	3,33	2,99	3,20	3,42	3,04	3,03	3,25	3,35	3,56	3,57	3,52	3,44	3,23	3,53	3,25
Prawo budowlane	3,00	3,14	2,99	3,20	2,97	3,03	3,46	3,45	3,34	3,65	3,63	3,56	3,13	3,02	3,14	2,95
Ochrona konsumentów	3,42	3,62	3,31	3,43	3,20	3,46	3,84	3,57	3,35	3,46	3,56	3,53	2,44	2,45	2,76	2,68
Kształcenie zawodowe	3,42	3,58	3,04	2,93	2,81	2,51	2,72	3,00	3,16	3,32	3,42	3,36	3,55	3,30	3,45	3,13
Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,72	2,95	3,08	3,35	3,16	3,04	3,35	3,35	3,38	3,50	3,47	3,40	3,41	3,22	3,29	3,05
Jakość decyzji administracyjnych	2,84	3,19	3,18	3,51	3,14	3,18	3,51	3,55	3,39	3,39	3,43	3,37	3,41	3,13	3,25	3,08

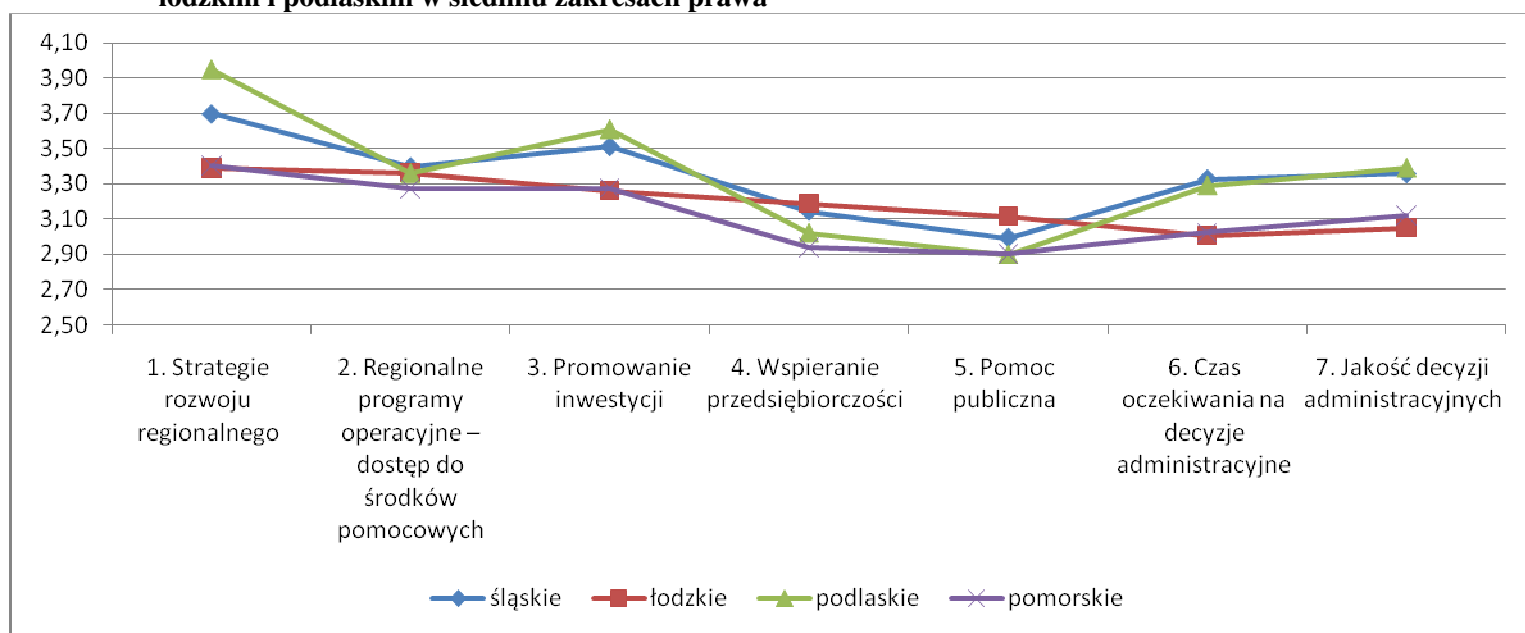
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W odniesieniu do ocen średnich przedsiębiorców przyznanych **władzom wojewódzkim**, w I kw. 2011 r. przedsiębiorcy najlepiej ocenili władze woj. śląskiego i podlaskiego. Władze Województwa Śląskiego wypadły lepiej niż w poprzednim kwartale, kiedy to w żadnym z siedmiu zakresów nie uzyskały najwyższej oceny, a w ostatnim – w dwóch obszarach (dostęp do środków pomocowych w ramach RPO oraz czas oczekiwania na decyzje administracyjne), a ponadto władze regionalne woj. śląskiego otrzymały w ostatnim badaniu tylko jedną ocenę poniżej „3” (w poprzednim badaniu w trzech zakresach) i w każdym obszarze przedsiębiorcy ocenili władze lepiej niż w pozostałych trzech województwach (w poprzednim kwartale, aż w 5 na 7 zakresach władze śląskie wypadły gorzej niż władze z innych regionów).

Analizując cały okres od maja 2010 r. do kwietnia 2011 r. objęty ankietowaniem należy przyznać, że największe rozbieżności w ocenach działań władz regionalnych obserwujemy na Śląsku i na Podlasiu, ponieważ w tych dwóch regionach przedsiębiorcy przyznawali najwięcej ocen najwyższych i najniższych w porównaniu do pozostałych województw uczestniczących w sondażach. Władze regionalne woj. podlaskiego 9 (na 28) razy otrzymały oceny najwyższe w porównaniu z pozostałymi województwami, ale też jednocześnie 9 (na 28) razy otrzymały oceny średnie poniżej „3”, a siedem razy miały najniższe oceny w porównaniu z pozostałymi regionami objętymi ankietowaniem. Władze regionalne z woj. śląskiego otrzymały najwyższe oceny 8 razy (na 28), siedem razy ocenę poniżej „3” i dziewięciokrotnie miały najniższe oceny w zestawieniu z trzema analizowanymi także województwami. Najmniej ocen najwyższych zgromadziły władze regionalne z Pomorza (5 na 28) i woj. łódzkiego (6 na 28), ale jednocześnie te ostatnie ani razu nie zostały ocenione średnio poniżej „3”, a pięć razy miały niższe oceny niż władze w pozostałych trzech regionach. Na Pomorzu przedsiębiorcy 8 razy przyznali swoim władzom regionalnym oceny poniżej „3” i podobnie, jak śląskie władze regionalne – pomorskie dziewięciokrotnie miały niższe oceny niż władze w innych województwach. Generalnie oceny władz w poszczególnych regionach były podobne. Szczegółowe oceny widać na wykresie 3 i w tabeli 6.

Wykres 3. Oceny średnie przyznane władzom wojewódzkim w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w siedmiu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 6. Oceny średnie przyznane władzom wojewódzkim w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w siedmiu zakresach prawa

Zakres prawa w gestii województwa:	Ocena średnia:															
	śląskie				podlaskie				łódzkie				pomorskie			
	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11	II kw. '10	III kw. '10	IV kw. '10	I kw. '11
Strategie rozwoju regionalnego	3,70	3,68	3,37	3,70	3,55	3,81	3,91	3,95	3,23	3,26	3,40	3,39	3,87	3,58	3,62	3,40
Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych	3,53	3,61	3,18	3,40	3,24	3,23	3,25	3,36	3,25	3,26	3,33	3,36	3,83	3,26	3,36	3,27
Promowanie inwestycji	3,45	3,28	3,13	3,51	3,33	3,75	3,66	3,61	3,21	3,26	3,27	3,26	3,44	3,19	3,25	3,28
Wspieranie przedsiębiorczości	3,40	3,24	2,95	3,14	2,96	2,80	2,85	3,02	3,06	3,18	3,18	3,19	2,94	2,73	2,85	2,94
Pomoc publiczna	3,11	3,22	2,89	2,99	2,90	2,69	2,68	2,90	3,06	3,18	3,13	3,12	2,96	2,75	2,93	2,90
Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,75	2,85	2,70	3,33	2,94	2,90	3,17	3,29	3,05	3,17	3,11	3,01	3,38	3,16	3,16	3,02
Jakość decyzji administracyjnych	2,94	3,07	3,02	3,36	3,01	3,10	3,39	3,39	3,14	3,20	3,15	3,05	3,45	3,15	3,18	3,12

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Analiza wyników przeprowadzonych badań pozwala stwierdzić, że w I kwartale 2011 r. władze wszystkich szczebli w Województwie Śląskim, na tle innych województw, zostały ocenione znacznie lepiej niż w poprzednim kwartale. Ogólnie na tle pozostałych regionów władze gminne i regionalne Woj. Śląskiego wypadły całkiem dobrze, w przeciwieństwie do władz powiatowych, które w ogólnej ocenie uzyskały najgorsze oceny w porównaniu z pozostałymi trzema województwami pomimo, że w ostatnim badaniu przedsiębiorcy gorzej ocenili powiaty pomorskie. Generalnie w badanym okresie od maja 2010 r. do kwietnia 2011 r. najlepsze oceny przedsiębiorców otrzymały władze wszystkich szczebli woj. łódzkiego, przy czym zdecydowanie najlepiej oceniano władze gminne.

Wnioski z przeglądu działalności władz samorządowych Województwa Śląskiego

Na podstawie zebranych w I kwartale 2011 r. informacji można stwierdzić, że w Województwie Śląskim do poprawy warunków funkcjonowania firm może przyczynić się m.in. inicjatywa części samorządów w zakresie **transportu i komunikacji**. W styczniu 2011 r. 14 śląskich i zagłębiowskich miast Metropolii Silesia zrzeszonych w Górnośląskim Związku Metropolitalnym zaapelowało do ministra infrastruktury o wydłużenie proponowanych odcinków autostrad A1 i A4, na których w przyszłości nie będą pobierane opłaty. Była to reakcja na zaprezentowanie przez ministerstwo projektu przewidującego zwolnienie z opłat na dwóch odcinkach autostrad przebiegających przez miasta Metropolii Silesia: na A4 między węzłami Kleszczów i Murkowska oraz na A1 między węzłami Gliwice Sośnica i Bytom. Wnioskowano o wydłużenie tych odcinków: na A4 od węzła Kleszczów po węzeł Brzęczkowice, a na A1 od węzła Gliwice Sośnica po węzeł Port Lotniczy Katowice w Pyrzowicach, ponieważ w opinii GZM oba odcinki autostrad stanowią integralne elementy wewnętrznego układu drogowego miast Metropolii Silesia.

Ponadto, mimo opieszałości samorządów z Górnośląskiego Związku Metropolitalnego przy wnioskowaniu o **dofinansowanie budowy spalarni śmieci w Rudzie Śląskiej**, co sygnalizowaliśmy w poprzednim raporcie, w lutym 2011 r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego ogłosiło, że przeznaczy prawie 13 mln zł z funduszy europejskich na sporządzenie dokumentacji projektu budowy spalarni. Dzięki temu inwestycja będzie przygotowana do realizacji z kolejnego budżetu unijnego na lata 2014-2020. Ponadto projekt „System gospodarki odpadami dla miast Górnośląskiego Związku Metropolitalnego wraz z budową zakładów termicznej utylizacji odpadów” ze względu na swój strategiczny charakter został umieszczony na liście projektów indywidualnych (wskazanych do realizacji bez procedury konkursowej) dla Programu Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 2.1 *Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych*. Kwota dofinansowania ze środków UE przewidziana dla tego projektu wynosiła 592,93 mln zł.

Podsumowanie

Z przedstawionych w niniejszym raporcie analiz oraz informacji wynika, że:

1. **Władze gminne** z Województwa Śląskiego otrzymały czwarty raz z rzędu najwyższą ocenę za prowadzenie rejestru działalności gospodarczej - 4,41 (w poprzednich kwartałach odpowiednio 4,23, 3,95 i 3,68) i po raz drugi ocena średnia jest powyżej „4”. Najmniej korzystnie przedsiębiorcy ocenili wspieranie przedsiębiorczości (2,82) i pomoc publiczną (2,94). Obydwa zakresy uzyskały wyższe oceny niż w IV kwartale 2010 r. W stosunku do ostatniego badania działania gmin aż w dziewięciu zakresach zostały ocenione lepiej, a w pięciu – gorzej oraz liczba ocen negatywnych, poniżej „3”, spadła z trzech do dwóch. W I kw. 2011 r. respondenci z Woj. Śląskiego średnio ocenili działania władz gminnych najwyższej (3,38) uwzględniając wszystkie poprzednio analizowane kwartały, jednak nadal ocena ta oscyluje wokół oceny dostatecznej.
2. W I kw. 2011 r. przedsiębiorcy z Woj. Śląskiego najwyższej ocenili **władze powiatowe** za jakość decyzji administracyjnych (3,51) i co ciekawe, na przestrzeni od maja 2010 r. do kwietnia 2011 r. decyzje władz powiatowych w tym aspekcie z każdym badaniem były lepiej oceniane przez respondentów. Najniżej oceniono kształcenie zawodowe (2,93), będące też jedynym zakresem prawa w gestii władz powiatowych, który przedsiębiorcy ocenili poniżej „3” i jedynym, który oceniono gorzej, niż w ostatnim i poprzednich badaniach. Ocena średnia dla wszystkich sześciu zakresów prawa powiatowego wzrosła do 3,27 z 3,10 (w IV kw. 2010), ale była niższa niż w III kw. 2010 (3,30, w II kw. wyniosła 3,08).
3. Oceniając **władze wojewódzkie** przedsiębiorcy ponownie przyznali najwyższe oceny tym samym dziedzinom, co w poprzednich kwartałach. Najwyższej ocenili strategie rozwoju regionalnego – 3,70 (w IV kw. 3,37, w III kw. 3,68, w II kw. 3,70), promowanie inwestycji - 3,5 (w IV kw. 3,13, w III kw. 3,28, w II kw. 3,45) oraz dostęp do środków pomocowych w ramach RPO – 3,4 (w IV kw. 3,18, w III kw. 3,61, w II kw. 3,53). Po raz pierwszy najgorzej oceniono pomoc publiczną przyznając ocenę 2,99, która była jedyną oceną średnią poniżej „3”. Jednocześnie warto zwrócić uwagę, że we wszystkich zakresach przedsiębiorcy przyznali wyższe oceny niż w poprzednim kwartale i ocena średnia dla wszystkich zakresów prawa będących w gestii władz regionalnych wzrosła do 3,35 i była wyższa, niż w poprzednich trzech kwartałach.

4. Z przedstawionej analizy wynika, że w I kw. 2011 r. przedsiębiorcy ogólnie lepiej ocenili władze poszczególnych szczebli niż w IV kw. 2010 r. W ostatnim badaniu władze regionalne wypadły lepiej, niż poprzednio na tle władz powiatowych i gminnych. Najniższa ocena średnia przyznana przez przedsiębiorców władzom regionalnym za decyzje odnośnie pomocy publicznej (2,99) była wyższa, niż najniższa ocena średnia przyznana władzom powiatowym (2,93 za kształcenie zawodowe) i władzom gminnym (2,82 za wspieranie przedsiębiorczości). Zatem przełamał się dotychczasowy trend, zgodnie z którym im niższy poziom władzy, tym wyższe oceny średnie i tym więcej ocen jednoznacznie pozytywnych. Po raz drugi wśród ocen średnich odnoszących się do poszczególnych władz Woj. Śląskiego pojawiła się ocena powyżej „4”, przyznano ją władzom gminnym za prowadzenie rejestrów działalności gospodarczej, co oceniono jeszcze wyżej niż w IV kw. 2010 r. Z porównania ostatnich wyników z badaniem przeprowadzonym w IV kwartale 2010 r. wynika również, że ostatnio przedsiębiorcy uczestniczący w badaniu rzadziej nie mieli zdania w danej kwestii oraz przyznali mniej ocen skrajnie negatywnych.
5. Analiza wyników przeprowadzonych badań pozwala stwierdzić, że w I kw. 2011 r. władze wszystkich szczebli w Województwie Śląskim, na tle innych województw, zostały ocenione znacznie lepiej niż w poprzednim kwartale. Ogólnie na tle pozostałych regionów władze gminne i regionalne woj. śląskiego wypadły całkiem dobrze, w przeciwieństwie do władz powiatowych, które w ogólnej ocenie uzyskały najgorsze oceny w porównaniu z pozostałymi trzema województwami pomimo, że w ostatnim badaniu przedsiębiorcy gorzej ocenili powiaty pomorskie. Generalnie w okresie od maja 2010 r. do kwietnia 2011 r. najlepsze oceny przedsiębiorców otrzymały władze wszystkich szczebli woj. łódzkiego, przy czym zdecydowanie najlepiej oceniano władze gminne.
6. Reasumując, w przeprowadzonych badaniach widać różnice w ocenach w poszczególnych kwartałach i województwach. Jednak wahania te nie są wielkie, a nastawienie przedsiębiorców do władz generalnie w dalszym ciągu jest podobne, jak wcześniej, chociaż w Województwie Śląskim lepsze, niż w poprzednim sondażu.

